

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 115/04-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. septembra 2004 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Eduarda Báránya a Štefana Ogurčáka prerokoval prijatú sťažnosť Stavebnej spoločnosti Kýčerka, spol. s r. o., Čadca, so sídlom v Čadci, zastúpenej advokátom JUDr. M. S., Advokátska kancelária, Č., vo veci porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Cb 73/01 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Cb 73/01 p o r u š i l právo Stavebnej spoločnosti Kýčerka, spol. s r. o., Čadca, aby sa jej vec prerokovala bez zbytočných prietáhov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Stavebnej spoločnosti Kýčerka, spol. s r. o., Čadca p r i z n á v a primerané finančné zadosťučinenie v sume 15 000 Sk (slovom pätnásťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Čadca *povinný* vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Stavebnej spoločnosti Kýčerka, spol. s r. o., Čadca p r i z n á v a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 16 680 Sk (slovom šesťnásťtisícšesťstoosemdesiat slovenských

korún), ktoré je Okresný súd Čadca *povinný* vyplatiť na účet advokáta JUDr. M. S. do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením z 24. júna 2004 č. k. I. ÚS 115/04-10 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť Stavebnej spoločnosti Kýčerka, spol. s r. o., Čadca, so sídlom v Čadci (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. M. S., Advokátska kancelária, Č., vo veci porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Čadca (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Cb 73/01 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka sa žalobným návrhom o zaplatenie 643 512 Sk z titulu zaplatenia zmluvnej pokuty 1. marca 2001 obrátila na okresný súd. Podľa tvrdenia sťažovateľky je okresný súd v danej veci opakovane nečinný a dochádza tak k porušovaniu jej označeného základného práva.

„Sťažovateľ vidí porušenie svojho ústavného práva v neprimeraných časových prietáhoch spôsobených nečinnosťou súdu a to najmä:

- *v čase od pojednávania konaného dňa 21. 11. 2003, ktoré bolo odročené na neurčito, dodnes, kedy súd aj napriek viacerým urgenciám nekoná vyše 14 mesiacov.*

(...) V čase od posledného pojednávania, konaného dňa 21. 11. 2002 nevykonal Okresný súd vo veci žiaden úkon. Nestalo sa tak ani napriek trom urgenciám, v ktorých žiadal sťažovateľ vo veci konať. Sťažovateľ sa domáha svojho práva už tretí rok bez toho, aby bolo vo veci meritórne rozhodnuté. (...)

Takýto postup Okresného súdu v Čadci nesmeruje k odstráneniu právnej neistoty účastníkov konania. V konaní vedenom pred Okresným súdom v Čadci, č. k. 11 Cb 73/01 sú prietahy, ktoré sú zapríčinené nečinnosťou okresného súdu. (...)

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti (...) navrhujeme, aby Ústavný súd v Košiciach takto rozhodol:

Základné právo sťažovateľa – Stavebná spoločnosť Kýčerka, spol. s r. o., Čadca, IČO 00692255 na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu v Čadci v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Cb 73/01 o zaplatenie 643.512,- Sk bolo porušené.

Okresnému súdu v Čadci prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Cb 73/01 konal bez zbytočných prieťahov.

Sťažovateľovi – Stavebná spoločnosť Kýčerka, spol. s r. o., Čadca, IČO 00692255 priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 200 000 Sk (slovom dvestotisíc korún), ktoré je Okresný súd v Čadci povinný jej vyplatiť do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Okresný súd v Čadci je povinný zaplatiť trovy právneho zastúpenia vo výške 10 467,24 Sk (2 úkony po 4 270 Sk,- prevzatie a príprava, návrh, 2 x režijný paušál po 128 Sk,-, DPH 19 % - 1 671,24 Sk,-) na účet JUDr. M. S. do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia“.

Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd zastúpený jeho predsedníčkou JUDr. A. P. listom z 3. augusta 2004 sp. zn. Spr. 11/04-ÚS a právny zástupca sťažovateľky stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu z 18. augusta 2004.

Predsedníčka okresného súdu v relevantnej časti svojho prípisu uviedla, že:

„(...) Sťažovateľ (v konaní vystupuje ako žalobca) vidí porušenie svojho ústavného práva v neprimeraných časových prieťahoch spôsobených nečinnosťou súdu v období od 21. 11. 2002 doposiaľ, keď tvrdí, že súd napriek urgenciám nekoná vyše 14 mesiacov:

- súd pojednával 21. 11. 2002 – vypočul na pojednávaní svedka. Pojednávanie bolo odročené z dôvodu, že právni zástupcovia účastníkov súdu mienili doplniť dokazovanie,*
- dňa 2. 12. 2002 súd vyzýva zást. odporcu pod sankciou uloženia poriadkovej pokuty na predloženie listinného dôkazu,*

- v dňoch 13. – 12. 2002 a 13. 1. 2003 zástupcovia účastníkov predkladajú listinné dôkazy v zmysle záveru pojednávania z 21. 11. 2002,
- opatrením zo dňa 21. 3. 2003 som prikázala vec na dočasné vybavenie ďalšej sudkyňi JUDr. K. z dôvodu nástupu zákonnej sudkyne na materskú dovolenku,
- dňa 8. 3. 2004 som právnu vec pridělila na vybavenie Mgr. A. K., nakoľko zákonná sudkyňa je aj t. č. na materskej dovolenke a JUDr. K. od 1. 2. 2004 ukončila sudcovskú činnosť z dôvodu odchodu do dôchodku,
- pripúšťam nečinnosť súdu od 21. 3. 2003 do 8. 3. 2004. Mám za to, že účastník – sťažovateľ mal právo podať sťažnosť v zmysle ustanovenia §-u 17 ods. 1 Z. č. 80/1992 Zb. o štátnej správe súdov na prietahy, ktoré právo nevyužil. Ak by takú sťažnosť k rukám predsedu súdu podal, určite by k tejto situácii nedošlo. Tvrdím, že pred podaním ústavnej sťažnosti nevyužil zákonom dané právne prostriedky na riešenie prietahov,
- od 8. 3. 2004 prietahy vo veci nie sú,
- súd úkonom z 18. 3. 2004 vytýčil pojednávanie na 18. 5. 2004, nakoľko sa z dôvodu PN ospravedlnil zástupca odporcu, súd pojednávanie odročil na 31. 8. 2004. Je predpoklad rozhodnutia vo veci samej.

Z týchto dôvodov považujem sťažnosť za nedôvodnú a žiadam o jej zamietnutie.

(...)“.

Právny zástupca sťažovateľky vo svojom stanovisku k uvedenému vyjadreniu predsedníčky okresného súdu uviedol, že:

„(...) Ako sťažovateľ s názorom Okresného súdu v Čadci nesúhlasím. Ako vyplýva zo sťažnosti návrh na začatie konania bol podaný 1. 3. 2001. Napriek tomu, že od podania návrhu na začatie konania uplynuli 3 roky a 6 mesiacov, doposiaľ nemáme v rukách právoplatné rozhodnutie súdu. V regióne s vysokou nezamestnanosťou sme v dôsledku nevykonalnosti sumy, ktorá je predmetom sporu, ako stredná firma vystavený neustálemu tlaku nedostatku finančných prostriedkov na realizáciu predmetu našej podnikateľskej činnosti, ako aj tlaku nedostatku finančných prostriedkov na výplatu miezd a poisťných plnení.

Pokiaľ okresný súd namieta odchod zákonnej sudkyne na materskú dovolenku, respektíve odchod sudkyne do dôchodku, táto skutočnosť nemôže byť dôvodom na ospravedlnenie prieťahov v konaní. Podotýkame, že sudkyňa ktorej bol súdny spis pridelený opatrením zo dňa 21. 3. 2003 vo veci nevykonala jediný úkon, ktorý smeroval k rozhodnutiu vo veci samej.

Súčasne namietam i názor okresného súdu, že sťažovateľ nepodal predsedníčke okresného súdu sťažnosť a tým nevyužil zákonom dané právne prostriedky na riešenie prieťahov. Sťažovateľ pred podaním sťažnosti na Ústavnom súde Slovenskej republiky trikrát žiadal vytýčenie pojednávania vo veci samej, respektíve aby okresný súd vo veci konal, a to urgenciami zo dňa 22. 10. 2003, zo dňa 22. 12. 2003 a zo dňa 27. 1. 2004. K náprave došlo až po pridelení súdneho spisu sudkyňi opatrením predsedkyne okresného súdu zo dňa 8. 3. 2004.

Je preukázané, že okresný súd vo veci nekonal v období od 21. 11. 2002 – pojednávanie vo veci samej do 18. 5. 2004 – nariadené pojednávanie vo veci samej. Okrem tejto skutočnosti prieťahy v konaní vznikli aj dĺžkou samotného konania, ktoré napriek tomu, že nejde o zložitú vec, doposiaľ nebolo právoplatne rozhodnuté.

Skutočnosť, že systém práce na okresnom súde neexistuje, respektíve je nefunkčný, neospravedlňuje porušovanie ustanovenia článku 48 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Z vyššie uvedených dôvodov považujeme podanú sťažnosť za dôvodnú a žiadame Ústavný súd Slovenskej republiky aby vo veci rozhodol“.

Sťažovateľka upresnila aj uplatnené trovy právneho zastúpenia za tri úkony právnej služby v celkovej výške 37 853,62 Sk vrátane DPH.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ktorej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou týchto základných práv – inak ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie vo veci,

t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov (I. ÚS 40/02, I. ÚS 100/03).

II.

Z obsahu s'ťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania vedeného na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 11 Cb 73/01:

Dňa 1. marca 2001 podala s'ťažovateľka okresnému súdu proti mestu Čadca (ďalej len „odporca“) žalobný návrh o zaplatenie 643 512 Sk z titulu zaplatenia zmluvnej pokuty.

Dňa 12. marca 2001 súd vyzval s'ťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku a zároveň doručil návrh odporcovi na vyjadrenie.

Dňa 25. apríla 2001 sa odporca vyjadril k návrhu.

Dňa 10. júla 2001 bolo vo veci zaznamenané nasledovné: „... v učtárni bolo zistené, že súdny poplatok zo strany navrhovateľa doposiaľ nebol zaplatený.“

Dňa 18. júla 2001 okresný súd vydal uznesenie č. k. 11 Cb 73/01-13, ktorým bolo konanie zastavené z dôvodu, že s'ťažovateľka nezaplatila súdny poplatok.

Dňa 22. augusta 2001 s'ťažovateľka podala proti uvedenému uzneseniu odvolanie „vzhľadom na to, že dôvod, pre ktorý bolo konanie zastavené - nezaplatenie súdneho poplatku odpadol a súdny poplatok bol (...) zaplatený“.

Dňa 28. augusta 2001 bolo uznesením okresného súdu č. k. 11 Cb 73/01-16 rozhodnutie o zastavení napadnutého konania zrušené.

Dňa 2. októbra 2001 súd vyzval právneho zástupcu s'ťažovateľky, aby v lehote 10 dní predložil súdu výpisy o úhrade jednotlivých pohľadávok odporcom.

Dňa 9. novembra 2001 bolo nariadené pojednávanie na 3. december 2001.

Dňa 13. novembra 2001 právny zástupca odporcu predložil súdu výpisy z účtu s'ťažovateľky, ktorými dokladá termíny splatnosti jednotlivých splátok.

Dňa 3. decembra 2001 právny zástupca odporcu ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní 3. decembra 2001 z dôvodu práceneschopnosti.

Dňa 3. decembra 2001 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo pre neprítomnosť právneho zástupcu odporcu odročené na 7. január 2002.

Dňa 7. januára 2002 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, na ktorom súd pripustil rozšírenie návrhu. Pojednávanie bolo odročené na neurčito s tým, že odporca mal založiť do spisu listinné dôkazy podporujúce jeho skutkové tvrdenia.

Dňa 16. januára 2002 odporca doručil súdu požadované doklady.

Dňa 28. januára 2002 okresný súd vyzval právneho zástupcu odporcu, aby predložil špecifikácie pohľadávky, ktorú žiada započítať v napadnutom konaní.

Dňa 10. mája 2002 súd upozornil právneho zástupcu odporcu na splnenie uvedenej výzvy pod hrozbou uloženia poriadkovej pokuty.

Dňa 15. mája 2002 právny zástupca odporcu doručil súdu svoje vyjadrenie.

Dňa 5. augusta 2002 súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľky, aby písomne špecifikoval počet dní omeškania odporcu týkajúceho sa uhradenia každej konkrétnej faktúry a tomu zodpovedajúcej sumy.

Dňa 12. augusta 2002 právny zástupca sťažovateľky reagoval na uvedenú výzvu.

Dňa 5. septembra 2002 súd nariadil pojednávanie na 3. október 2002 a zároveň vyzval sťažovateľku na zaplatenie doplatku súdneho poplatku z rozšíreného návrhu.

Dňa 19. septembra 2002 právny zástupca odporcu ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní 3. októbra 2002 z dôvodu, že už má vytýčené pojednávania na Krajskom súde v Žiline a na Krajskom súde v Trnave.

Dňa 3. októbra 2002 bolo pojednávanie odročené na 17. október 2002.

Dňa 15. októbra 2002 právny zástupca odporcu ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní 17. októbra 2002, keďže mal vytýčené pojednávanie na Okresnom súde v Žiline v trestnej veci, kde bola jeho účasť nutná. Zároveň oznámil súdu, že odporca trvá na jeho osobnej účasti na pojednávaní.

Dňa 17. októbra 2002 bolo pojednávanie odročené na 4. november 2002.

Dňa 4. novembra 2002 bolo pojednávanie opäť odročené pre neprítomnosť právneho zástupcu odporcu na 21. november 2002.

Dňa 21. novembra 2002 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito.

Dňa 13. decembra 2002 právny zástupca sťažovateľky doručil okresnému súdu písomné vyjadrenie vo veci.

Dňa 7. januára 2003 bol právny zástupca odporcu vyzvaný pod hrozbou uloženia poriadkovej pokuty, aby v lehote 2 dní predložil súdu žiadané dodatky k zmluve o dielo č. 1103/98.

Dňa 13. januára 2003 právny zástupca odporcu doručil súdu požadované dodatky k zmluve o dielo.

Dňa 21. marca 2003 predsedníčka okresného súdu prikázala predmetnú vec na ďalšie konanie a rozhodnutie JUDr. A. K.

Dňa 22. októbra 2003 právny zástupca sťažovateľky doručil súdu nasledovné podanie: *„V právnej veci Stavebná spoločnosť Kýčerka, s. r. o., Čadca c/a Mesto Čadca bolo naposledy zaslané súdu dňa 13. 12. 2002 vyjadrenie zo strany navrhovateľa.*

Keďže od tej doby uplynula doba už 10 mesiacov a nebolo vo veci nariadené pojednávanie, žiadam, aby súd vytyčil pojednávanie a vo veci rozhodol“.

Dňa 22. decembra 2003 právny zástupca sťažovateľky doručil súdu nasledovnú urgenciu: *„Vzhľadom na to, že (...) uplynul už celý jeden rok, obraciam sa na súd s urgenciou, aby vo veci konal“.*

Dňa 27. januára 2004 sa právny zástupca sťažovateľky opakovane obrátil na súd, pričom uviedol, že: *„(...) uplynulo už viac ako 13 mesiacov a keďže sa vo veci nekoná, urgujeme nariadenie pojednávania vo veci“.*

Dňa 8. marca 2004 predsedníčka okresného súdu prijala opatrenie, ktorým pridelila predmetnú vec na ďalšie konanie a rozhodnutie Mgr. A. K.

Dňa 18. marca 2004 súd nariadil vo veci pojednávanie na 18. máj 2004.

Dňa 18. mája 2004 právny zástupca odporcu ospravedlnil svoju neúčast', ako aj neúčast' odporcu na pojednávaní 18. mája 2004 z dôvodu jeho choroby.

Dňa 17. mája 2004 právny zástupca sťažovateľky doručil súdu písomné vyjadrenie vo veci.

Dňa 18. mája 2004 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré pre neprítomnosť právneho zástupcu odporcu bolo odročené na 31. august 2004.

Dňa 31. augusta 2004 okresný súd vyniesol vo veci rozsudok.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov (...).

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom Okresného súdu Čadca v konaní o zaplatenie 643 512 Sk z titulu zaplatenia zmluvnej pokuty vedenom pod sp. zn. 11 Cb 73/01, v ktorom sťažovateľka vystupuje ako navrhovateľka, došlo k porušeniu jej práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že posudzovaná vec nie je sporom, ktorý by bolo potrebné považovať za zložitú vec, čo by ovplyvňovalo doterajšiu dĺžku konania.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil takú závažnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným prietahom. Správanie sťažovateľky bolo v podstate súčinnosťné, a keď aj formálne nevyužila právne prostriedky nápravy tým, že by na prietahy v napadnutom konaní podala sťažnosť podľa § 17 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej správe súdov“), je nepopierateľné, že sťažovateľka počas celého doterajšieho priebehu konania žiadosťami doručenými okresnému súdu 22. októbra 2003, 22. decembra 2003 a 27. januára 2004 opakovane naliehala na okresný súd a domáhala sa nariadenia pojednávania vo veci.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci a konštatuje, že okresný súd bol v napadnutej veci od 13. januára 2003 do 18. marca 2004 bez akýchkoľvek zákonných dôvodov nečinný, teda štrnásť mesiacov neboli vykonané vo veci žiadne úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka počas súdneho konania nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02). Vzhľadom na uvedenú dlhodobú nečinnosť okresného súdu ústavný súd konštatuje, že v konaní došlo k prietahom, ktoré neboli spôsobené zložitou vecou ani správaním účastníkov konania, ale v dôsledku postupu okresného súdu. Obranu okresného súdu spočívajúcu v uvádzaní personálnych problémov (*„zákonná sudkyňa je aj t. č. na materskej dovolenke“*, resp. *„ukončila sudcovskú činnosť z dôvodu odchodu do dôchodku“*), dôvodov, ktoré mali ako objektívne príčiny spôsobiť uvedenú dlhodobú nečinnosť súdu, nemožno akceptovať. Skutočnosť, že okresný súd mal personálne problémy, ktoré nedokázal riešiť, nemôžu byť na ťarchu účastníka konania a nemajú povahu okolností, ktoré by vylučovali zodpovednosť súdu, ktorý je vecne a miestne príslušný na rozhodnutie vo veci občana, ktorý sa naň obrátil (pozri napr. I. ÚS 156/02).

Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 1.

4. Vzhľadom na to, že 31. augusta 2004 okresný súd v napadnutej veci vyniesol rozsudok, neprichádzalo do úvahy v okolnostiach danej veci rozhodnutie podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie ako náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch s odôvodnením, *„sme v dôsledku nevyožiteľnosti sumy, ktorá je predmetom sporu, ako stredná firma vystavený neustálemu tlaku nedostatku finančných prostriedkov na realizáciu predmetu našej podnikateľskej činnosti, ako aj tlaku nedostatku finančných prostriedkov na výplatu miezd a poistných plnení.“*

Sťažovateľka požadovala priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 200 000 Sk. Keďže iba konštatovanie porušenia označeného základného práva nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľku, ústavný súd uznal za odôvodnené priznať jej primerané finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľky, no najmä vzhľadom na dlhodobú a bezdôvodnú nečinnosť okresného súdu považuje za primerané vo výške 15 000 Sk.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 2.

6. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania vo výške 16 680 Sk z dôvodu trov jej právneho zastúpenia advokátom JUDr. M. S.

Náhrada sa priznala za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti z 3. februára 2004 a písomné stanovisko k vyjadreniu okresného súdu z 18. augusta 2004). Za tri úkony vykonané v roku 2004 patrí odmena v sume trikrát po 4 534 Sk a režijný paušál trikrát po 136 Sk (§ 13 ods. 8, § 19 ods. 3, § 24 ods. 3 a § 25 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú sumu 14 010 Sk , ku ktorej bolo treba pripočítať 19 % DPH, teda sumu 2 559,30 Sk, t. j. trovy právneho zastúpenia sťažovateľky predstavujú celkove zaokrúhlene sumu 16 680 Sk.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľky rozhodol tak, ako to je uvedené pod bodom 3 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. septembra 2004